

ØKONOMI

Carlsberg lancerede i går en ny satsning på fadølsmarkedet. Den danske bryggerigigant har udviklet et nyt minianlæg til fadøl, der giver små udskænkingssteder og private mulighed for at servere frisk kold fadøl. Bryggeriet satser på at få mere end 5.000 nye fadølskunder i løbet af de næste to år. (Ritzau)

Islandske finansvikinger - en saga blot?

Økonomirapporten

Af Bjørn Lambek

Selv da den islandske viking Onund Træfod fik kappet benet af lige under knæet, afholdt det ham ikke fra at kæmpe for bygdens ære. I et drabeligt opgør med ærkefejden Vigbjod støttede Onund Træfod simpelt hen benstumpen på en træstamme og fægtede lystigt videre. Sådan lyder en - lettere fri fortolkning - af en af de klassiske beretninger i 'Grettirs Saga', der giver et forrygende indblik i, hvordan det islandske samfund så ud omkring år 1000, dengang da et ord var et ord, en mand en mand - og problemer, noget man ordnede med sværd i hånd.

I dag har islændingene lagt sværdet på hylden og forsøger i stedet at tale sig ud af problemerne. Skåret ind til benet mener de, at det er skudt langt over målet, når analytikere påstår, at deres berømmede gejsersøkonomi er på vej til at koge over.

»Der er ikke noget grundlæggende galt med vores økonomi«, lyder det således fra Islands ambassadør i Danmark, Svavar Gestsson.

Samme budskab er i de sidste dage kommet fra Islands finansminister, centralbankdirektøren og de største banker. Selv statsminister Halldór Ásgrímsson har været på banen med et udsagn til islandsk radio om, at Islands finanssystem er 'sundt'. Statsministeren afslørede, at regeringen har fremskyndet arbejdet med at etablere en sikringsfond, hvis noget skulle gå galt. Hvad statsministeren bestemte ikke regner med.

Tilliden led et alvorligt knæk

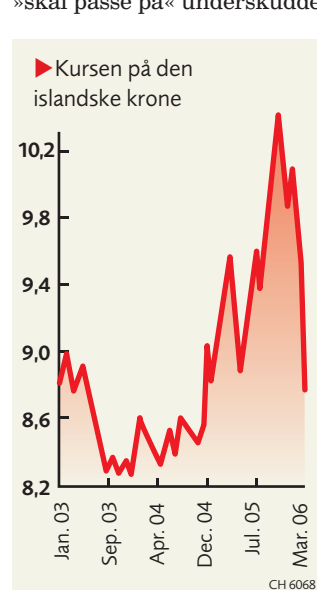
De mange beroligende udsagn til trods kan man konstatere, at tilliden til den islandske økonomi på nogle få dage har lidt et alvorligt knæk. Og uanset hvor meget de islandske politikere og erhvervsfolk forsøger at gyde olie på vandene, har det ikke ændret nævneværdigt på det faktum, at Island er havnet i en alvorlig tillidskrise, der kan få vidtrækkende konsekvenser.

Balladen startede, da det internationale kreditvurderingsinstitut Fitch Ratings tog den islandske økonomi under lup og konkluderede, at der er så meget blus på kedlerne, at det giver mening at sammenligne med den overophedning, der førte til den finansielle krise i Asien i 1997. I samme åndrag truede Fitch med at nedjustere Islands kreditvurdering, hvis ikke der rettes op på ubalancerne i økonomien. En nedjustering vil betyde, at det bliver dyrere for den islandske stat og virksomheder at låne, ligesom det kan ryste de udenlandske investoreres tillid til det islandske Wirtschaftswunder.

Et par dage efter bandullen fra Fitch tog rystelserne til, da en kreditanalyse fra verdens største investeringsbank, Merrill Lynch, viste sig stærkt kritisk over for de islandske banker. Analysen, der på Island prompte blev døbt 'Den sorte rapport', konkluderede, at der er en reel risiko for, at de islandske banker kommer i alvorlige problemer inden for et par år. Analysen stemplede ikke alene Island som en »boom«-økonomi, den rummede også knubbede ord om de mange krydssejerskaber og den høje belåning i Islands erhvervsliv. Ikke overraskende førte de to analyser til fald i både den islandske kronkurs og det lokale aktieindeks. De seneste dage har panikken lagt sig lidt, men tillidskrisen er intakt.

Undrer sig over sortsyn

For ambassadør Svavar Gestsson er det hele »stor ståhej for ingenting«. Han peger på, at den islandske økonomi er en af mest konkurrencedygtige i verden med en vækst i bruttonationalproduktet, der overstiger både USA og Europa. Han erkender, at Island »skal passe på« underskuddet på betalingsbalancen og den voksende inflation, men undrer sig over sortsynet hos analytikerne.

Hvad han forstår endnu mindre af er, at Dagbladet Børsen midt i virakken lagde spalteplads til et angreb, som ambassadøren opfattede som rettet mod hele det islandske folk. Under rubrikken 'Risikabel islandsk infiltration' noterede avisen, at antallet af islændinge, der er aktive i dansk erhvervsliv, er vokset fra 53 i 2001 til i dag 371 personer, der sidder på i alt 428 poster fordelt på knap 200 virksomheder.

Børsens konklusion om, at »et islandsk kollaps vil berøre hundredvis af danske virksomheder«, fik ambassadøren til at trække blank: »Er vi risikable? Er det betænkeligt, at vi involverer os i den danske økonomi? Er det nødvendigt at lukke Danmark for os? Hvad skal denne tone betyde? Er islandske virksomhedssejere onde, fordi de er islændinge? Hvad er der i vejen?«, skrev Svavar Gestsson i en forurettet kommentar i Børsen.

Over for Politiken betegner han Børsen-artiklen som »et urimeligt angreb på Island og islændinge«.

»Jeg følte, at det var nødvendigt at svare igen på dette angreb. For jeg går ikke ud fra, at danskerne helst ser, at vi investerer i andre lande?«.

Sværdet bliver indtil videre liggende på hylden, men tonen er uægtelig blevet skærpet. Måske det var værd at erindre sig, hvordan det egentlig gik med Onund Træfod i den drabelige kamp mod ærkefejden Vigbjod? Ifølge 'Grettirs Saga' bølgede kampen frem og tilbage, indtil Vigbjods sværd skar durk igennem Onunds skjold og satte sig fast i træstammen. Da Vigbjod bukkede sig ned for at få sværdet løs, gjorde Onund en ende på kampen og dræbte Vigbjod.

Stadig med benstumpen støttede på træstammen.

bjorn.lambek@pol.dk

Ekspllosion i skattefri fryns

Skattefrie medarbejderobligationer og -aktier slår alle rekorder. Ny ordning i Post Danmark vælter statens egne skøn. Skatteminister anklaget for at undervurdere statens tab på de særlige personalegoder.

Af Michael Olsen

Brug lidt af lønnen på en portion medarbejderobligationer. Læg dem ned i skrivebordskuffen og vent. Efter syv år kan du få lønnen udbetalt uden at betale en krone i skat.

Enkelt og ligetil - og lovligt hele vejen ned i banken. Medarbejderobligationer og aktier i alle varianter er ved at udvikle sig til et hit på paletten af personalegoder.

11.000 medarbejdere i Post Danmark har netop sagt ja tak til tilbuddet om at købe medarbejderaktier. Og dermed er der for alvor skudt hul i statens egne skøn over udbredelsen af medarbejderobligationer og -aktier og - ikke mindst - tabet af skatteindtægter.

I december sidste år vurderede Skatteministeriets eksperter, at 14.400 ansatte over hele landet havde købt medarbejderobligationer og -aktier.

Men siden da har skatteminister Kristian Jensen (V) selv oplyst i Folketinget, at fem af landets største pengeinstitutter har aktie- eller obligationsordninger, der omfatter mere end 15.000 medarbejdere.

Og eksperterne er ikke i tvivl om, at tallet er mange gange større end statens forsigtige skøn:

»Jeg tror, vi kommer tæt på de 100.000 danskere i løbet af det kommende år eller to - og det vil efter vores beregninger koste staten et nettotab i skatteindtægter på rundt regnet 650 millioner kroner«, siger Niels Sonne, statsautoriseret revisor i Deloitte og ekspert i personalegoder og skatteregler.

På baggrund af de nye oplysninger anklager SF's skattepolitiske ordfører Morten Homann skatteministeren for at vildlede Folketinget om de skattefrie fryns.

»Der er noget galt, når

seks virksomheder - Post Danmark og fem banker - har uddelt medarbejderaktier og -obligationer til langt flere medarbejdere end det, ministeriet skønner gælder for hele landet«.

»Og pudsigt nok kommer en del af tallene fra Skatteministeriet selv. Skatteministeriet burde have vidst, at tallene i rapporten til Folketinget var helt ude af trit med virkeligheden«, siger Morten Homann.

Går glip af skat

Hvorfor er det så afgørende, at ministeren ikke undervurderer personalegodernes omfang?

»Fordi det er skattekro-

TEGNING: METTE DREIER

ner, vi går glip af. Skattekrone, som hårdtarbejdende kassedamer, hjemmehjælpe og buschauffører skal betale i stedet for de vellønnede, der typisk har medarbejderaktier og -obligationer«, siger Homann og fortsætter:

»Og - endnu mere alvorligt - fordi Kristian Jensen har givet helt andre oplysninger til Folketinget om udbredelsen, end man på to minutter kan regne sig frem til i Skatteministeriet. Og det på trods af, at Folketinget har bedt ministeriet om nøje at følge dette område«.

Skatteminister Kristian Jensen ønsker ikke at kommentere sagen, før han i næ-

ste uge skal besvare en række spørgsmål i sagen - stillet af Morten Homann. Skatteministeriet skønner, at alle former for skattefrie frynsegoder - fra internetforbindelser og sundhedsforsikringer til pendlerkort og medarbejderaktier - hvert år koster statskassen godt en milliard kroner i tabte skatteindtægter.

Men skatteeksperter og revisorer har længe sat spørgsmålstegn ved den opgørelse.

I revisionsfirmaet Deloitte skønner Niels Sonne, at de skattefrie obligationer og aktier over en årrække kan nå ud til 2-300.000 løn-

FAKTA

Frynsegoder

■ Mange virksomheder tilbyder deres medarbejdere skattefrie personalegoder, baseret på den såkaldte bruttolønordning. Her bliver værdien af det enkelte personalegode trukket fra i den ansattes bruttoløn - inden der er betalt skat af indkomsten. Dermed slipper medarbejderen for at betale skat af sit personalegode.

■ Samtidig tilbyder stadig flere virksomheder medarbejderobligationer eller -aktier i de ansattes løn-pakke. Her er fidusen noget forenklet, at medarbejderen deponerer en del af sin løn i fem eller syv år - hvorefter lønnen udbetales skattefrit.

■ Her er den samlede liste over skattefrie frynser:

- Internetforbindelser
- Parkering
- Mobiletelefon
- Sundhedsforsikring
- Pensionsordning
- Pendlerkort
- Sundhedsordninger
- Firmabil
- Fri bolig
- MBA-uddannelse
- Medarbejderobligationer
- Medarbejderaktier
- Aviser
- Fridage.

■ De skattefrie frynsegoder kostede sidste år statskassen 1,1 mia. kroner.

modtagere. I så fald vil staten gå glip af skatteindtægter på næsten to milliarder kroner - alene på obligationer og aktier.

michael.olsen@pol.dk

FANTASTISKE SYSTEMER, UTROLIGE TILBUD!!!

GÆLDER T.O.M. 22/3-06!

Vi giver værdi ny betydning

Dell™ Inspiron™ 6000

- Intel® Centrino® - mobil teknologi med Intel® Pentium® M-processor 760 (2GHz, 2MB L2 Cache, 533MHz FSB)
- Original Windows® XP Home Edition
- Intel® PRO/Wireless 2200 802.11b/g WLAN
- 1024MB DDR2 533MHz (2 x 512MB)
- 100GB harddisk (5,400 rpm)
- 15,4" WXGA skærm (1280x800)
- 128MB ATI® Mobility™ Radeon™ X300 Graphics
- DVD/RW-brænder (8x +/-)
- On/Sleep/Standby: 35.9W/1.1W/1.1W
- 1 års afhentningsservice

SPAR 2.000,- INKL. MOMS!*

6.590,-

10.238,-

8.238,-

Inkl. ekspedition, ekskl. moms og fragt

Leasingpris 235,- /md* E-Value kode: NPDK5-N03602

3 års service, basis pakke 2.125,-

Dell™ anbefaler Windows® XP Professional.

Dell™ Dimension™ 1100

- Intel® Celeron® D-processor 325 (2,53GHz, 256K Cache, 533MHz FSB)
- Original Windows® XP Home Edition
- 40GB harddisk
- 512MB DDR RAM (FØR 256MB)
- Dell™ 17" fladskærm
- Integreret Intel® Extreme Graphics 2
- Integreret lydort
- 16x DVD-ROM
- On/Sleep/Standby 79.0W/3.1W/1.9W
- 90 dages afhentningsservice +)

PC MED 17" FLADSKÆRM TIL UNDER 3.000,- INKL. MOMS!

2.290,-

4.488,-

2.863,-

Inkl. ekspedition, ekskl. moms og fragt

Leasingpris 77,- /md* E-Value kode: NPDK5-D03111B

3 års service, basis pakke 1.113,-

DU KAN TRYGT HANDLE HOS OS

Hos Dell™ har vi 21 års erfaring i at levere teknologi af høj kvalitet til overkommelige priser. Dell™ beskæftiger 4.000 ingeniører, som udelukkende arbejder med forskning og udvikling, for at sikre, at vi altid leverer kvalitetsprodukter, som du kan stole på. Og vi har omdefinert reglerne i pc-branchen for at kunne give dig mere for pengene. Fordi vi kun sælger direkte, har vi ingen dyre administrations- eller lageromkostninger, og derfor kan vi tilbyde computere af høj kvalitet til mindre. Der er ikke noget at sige til, at Dell™ er verdens førende pc-virksomhed.

DU KAN TRYGT HANDLE HOS OS

Hos Dell™ har vi 21 års erfaring i at levere teknologi af høj kvalitet til overkommelige priser. Dell™ beskæftiger 4.000 ingeniører, som udelukkende arbejder med forskning og udvikling, for at sikre, at vi altid leverer kvalitetsprodukter, som du kan stole på. Og vi har omdefinert reglerne i pc-branchen for at kunne give dig mere for pengene. Fordi vi kun sælger direkte, har vi ingen dyre administrations- eller lageromkostninger, og derfor kan vi tilbyde computere af høj kvalitet til mindre. Der er ikke noget at sige til, at Dell™ er verdens førende pc-virksomhed.

Dell™ 1100MP Projector Pakke

Dell™ 1100MP Micro-portable Projektor inklusiv et Nobo lærred og Dell™ AS25 højttalere & Subwoofer. 1400 Lumens (max), 2100:1 contrast ratio og SVGA opløsning.

FØR 8.935,- NU KUN 7.185,-

Inkl. moms, fragt og ekspedition +)

Leasingpris 171,- /md**

KOMPLET PAKKE!

VED KØB ONLINE:*

- SPAR OP TIL 2.000,- INKL. MOMS ved køb af annoncerede maskiner.
- FRI FRAGT ved køb af annoncerede maskiner.

Individuel tilpasning:

- 3 års service, basis pakke Fra 1.113,-
- Microsoft® Office Small Business Edition 2003 2.498,-
- Dell™ 17" Analog fladskærm (E176FP) 2.400,-
- McAfee® SecurityCenter™, 15 måneder 624,-

* For Dells seneste tilbud Klik: www.dell.dk Privat **32 87 40 41** Virksomhed **32 87 40 64**

*) Dell's servicetilbud begrænser ikke eventuelle lovfæstede forbrugerrettigheder. Denne service træder i stedet for den reklamationsret, der følger af den til enhver tid gældende danske lovgivning for virksomheden. +) Fragt 188,- inkl. moms. * Spar op til 2.000,- inkl. moms gælder t.o.m. 22/3-06 ved køb af annoncerede maskiner. Fri fragt, værdi 375,- inkl. moms gælder t.o.m. 22/3-06 ved køb af online annoncerede maskiner. Dobbelt hukommelse, værdi 400,- inkl. moms gælder t.o.m. 22/3-06 ved køb af online annoncerede Dimension™ 1100. ** Leasingprisen er angivet ekskl. moms, men inkl. fragt og gælder kun for virksomheder og ved en 36 måneders aftale. Oprettelses- og faktureringsgebyr tilkommer. Leasingen varetages af Dell™ Capital Services, ved GE Capital Equipment Finance, filial af GE Capital Equipment Finance AB, Sverige. Fragt udgør 375,- inkl. moms. Tilbudene kan ikke kombineres med andre rabatter eller afgifter. Forbrugere har 14 dages fortrylsesret regnet fra leveringsdato. Gæres der brug af fortrylsesretten, opkræves returfragt 375,- inkl. moms. Tilbudet standardiseres begrænser ikke eventuelle lovfæstede forbrugerrettigheder. Dell™ tager forbehold for trykfejl og forbehold sig retten til at ændre konfigurationer og priser uden varsel. Forhandlingen af printere er geografisk begrænset og omfatter ikke Færøerne og Grønland. Dells almindelige vilkår for salg, service og levering er gældende for alle køb. Salgsbetingelserne kan findes på www.dell.dk. En GB = 1 milliard bytes, den aktuelle kapacitet varierer alt efter færdiginstallerede materialer og anvendelsesområder, og kan være mindre. Power management egenskaber begrænser processor hastighed for at opretholde køling af systemet og andre kapacitets krav. Celeron, Centrino logo, Core Inside, Intel, Intel Inside, Intel Inside logo, Pentium og Pentium Inside er varemærker eller registrerede varemærker tilhørende Intel Corporation eller dets datterselskaber. Andre varemærker eller navne, som bruges i dette dokument, henviser til enten ejerne af varemærkerne eller navnet på deres produkt. Nogle af de Microsoft®-softwareprodukter, der følger med denne computer, kan være beskyttet mod kopiering. Du skal følge aktiveringsprocedurerne til det enkelte produkt, når du tager produktet i brug første gang. Bemærk, at der på LCD-skærme kan forekomme pixelfejl, enten i form af pixel, ser forbliver sort eller konstant lysende pixel. Dell™ ombytter lit. aftalt serviceniveau skærme med pixelfejl i overensstemmelse med industristandarder, hvorfor op til 5 defekte pixels må accepteres. For mere information se www.dell.dk. Notebook batterier har 1 års garanti - opgradering er ikke muligt. Dell A/S, Arne Jacobsens Alle 15-17, 2300 København S.

MOBILE TECHNOLOGY